VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Obrony Narodowej**
(nr 38)
z dnia 20 października 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Obrony Narodowej (nr 38)

20 października 2016 r.

Komisja Obrony Narodowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Jacha (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych rządowy projekt ustawy budżetowej na rok 2017 (druk nr 881) w zakresie:

1) części budżetowej 29 – Obrona narodowa:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 84 i 86;

3) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 752 – Obrona narodowa:
– dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2;

4) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów ogółem, z zał. nr 7;

5) dotacji podmiotowych z zał. nr 9;

6) programów wieloletnich w układzie zadaniowym z zał. nr 10;

7) planu finansowego agencji wykonawczej z zał. nr 11 – Agencji Mienia Wojskowego;

8) planu finansowego instytucji gospodarki budżetowej z zał. nr 12 – Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego;

9) planu finansowego państwowego funduszu celowego z zał. nr 13 – Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Bartłomiej Grabski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Dominik Zaremba** zastępca prezesa Agencji Mienia Wojskowego, **Monika Rokita-Górniewicz** naczelnik wydziału w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Aneta Cieślik** główny specjalista w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego, **Ryszard Nojszewski** doradca w Departamencie Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli, komandor **Wiesław Banaszewski** zastępca przewodniczącego Konwentu Dziekanów Korpusu Oficerów Zawodowych Wojska Polskiego oraz **Iga Jakubowska** asystentka przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Michał Madaj, Kamil Strzępek, Jacek Zientarski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dzień dobry państwu. Witam wszystkich państwa. Otwieram posiedzenie Komisji Obrony Narodowej.

Uprzejmie informuję, że na posiedzeniu Komisji w dniu dzisiejszym rozpatrzymy i zaopiniujemy dla Komisji Finansów Publicznych rządowy projekt ustawy budżetowej na 2017 r. Resort obrony narodowej reprezentować będzie pan minister Bartłomiej Grabski podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, pan generał brygady Sławomir Pączek dyrektor Departamentu Budżetowego, pan pułkownik Krzysztof Mucha szef Oddziału Planowania i Prognozowania Finansowego w Departamencie Budżetowym, pan pułkownik Krzysztof Zielski pełniący obowiązki szefa Zarządu Planowania Rzeczowego P-8 Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, pan pułkownik Piotr Imański zastępca szefa Inspektoratu Uzbrojenia, pan pułkownik Marian Rapacz szef Oddziału Wsparcia, Analiz i Sprawozdawczości w Inspektoracie Uzbrojenia, pan Dominik Zaremba zastępca prezesa Agencji Mienia Wojskowego, pani Emilia Kalina dyrektor Departamentu Planowania i Sprawozdawczości Finansowej Agencji Mienia Wojskowego, pan komandor Przemysław Karaś szef Oddziału w Zarządzie Planowania Użycia Sił Zbrojnych i Szkolenia P-3 SG WP i pan Robert Suchy fotograf z Wydziału Komunikacji Medialnej Centrum Operacyjnego MON. Witam również przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, Biura Bezpieczeństwa Narodowego oraz Ministerstwa Finansów.

Proszę państwa, w porządku dziennym mamy dzisiaj rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na 2017 r. z druku nr 881, w zakresie dotyczącym Ministerstwa Obrony Narodowej. Stwierdzam kworum oraz przyjęcie protokołu z 37. posiedzenia Komisji wobec niewniesienia do niego zastrzeżeń.

Proszę państwa, proszę teraz pana ministra o przedstawienie projektu ustawy budżetowej w odniesieniu do obrony narodowej. Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Bartłomiej Grabski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedstawię budżet resortu obrony narodowej na 2017 r. Zobowiązania międzynarodowe Polski oraz konieczność unowocześnienia sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wymagają zapewnienia stabilnego finansowania wydatków obronnych państwa. W 2017 r. uwzględniona została ustawowa zasada kształtowania wydatków obronnych na poziomie 2% przewidywanego wykonania Produktu Krajowego Brutto w 2016 r. Wydatki obronne na 2017 r. wyniosą 37 152 000 tys. zł i będą wyższe o 1 253 000 tys. zł, tj. o ok. 1,3%. Budżet obronny pozwoli na poprawę kluczowych zdolności operacyjnych sił zbrojnych. Zakres zadań rzeczowych planowanych przez resort obrony narodowej na 2017 r. na podstawie wieloletniego programu modernizacji sił zbrojnych ukierunkowany został na osiągnięcie docelowej struktury sił zbrojnych oraz zamierzeń modernizacyjnych podyktowanych potrzebą osiągnięcia przez jednostki wojskowe wyższych standardów wyposażenia technicznego i wyszkolenia.

Zaplanowane wydatki pozwolą na utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do przeciwstawienia się zagrożeniom militarnym oraz do odstraszania potencjalnego przeciwnika, realizację zadań sojuszniczych wynikających z decyzji podjętych na szczycie NATO w Warszawie, zintensyfikowanie współpracy sojuszniczej w zakresie przygotowania i prowadzenia wspólnych ćwiczeń w układzie wielonarodowym i koalicyjnym, rozbudowę infrastruktury wojskowej w celu sprawnego przyjęcia sojuszniczych sił wzmocnienia NATO na terytorium Polski, rozbudowę potencjału wojskowego jednostek dyslokowanych na wschodzie kraju, formowanie Wojsk Obrony Terytorialnej, modernizację techniczną sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, jak również stworzenie warunków do rozwinięcia i funkcjonowania na terytorium Polski systemu obrony przeciwrakietowej. Kluczowe znaczenie ma również wzmocnienie poziomu bezpieczeństwa oraz pozycji Rzeczypospolitej Polskiej na arenie międzynarodowej, które realizowane będą poprzez rozwijanie współpracy strategicznej ze Stanami Zjednoczonymi m.in. w zakresie stacjonowania amerykańskich sił zbrojnych i rozmieszczenia instalacji wojskowych w Polsce, zacieśnienie współpracy regionalnej

z partnerami z Unii Europejskiej i NATO, zarówno bilateralnej, jak i wielostronnej, kontynuację współpracy z państwami spoza NATO i Unii Europejskiej. Kontynuowany będzie również rozwój bezpieczeństwa cybernetycznego, obrony cyberprzestrzeni, jak również utrzymanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców, które będą realizowane w szczególności poprzez zwiększenie liczby przedsiębiorstw posiadających szczególne znaczenie obronne, pozyskiwanie w ramach offsetu technologii lub know-how zapewniających niezależność od zagranicznych dostawców.

Reasumując, zaplanowane w projekcie budżetu obrony narodowej na 2017 r. wydatki w kwocie 37 152 000 tys. zł pozwolą na dalszy rozwój sił zbrojnych, poprawę jakości szkolenia żołnierzy, odtworzenie sprawności użytkowanego sprzętu i uzbrojenia wojskowego, a także na systematyczną poprawę wartości użytkowanej infrastruktury wojskowej w garnizonach. Wydatki obronne zabezpieczą realizację w 2017 r. głównych celów i priorytetowych zadań stojących przed siłami zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej. Szczegółową informację o projekcie budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej przedstawi dyrektor Departamentu Budżetowego, pan generał Sławomir Pączek. I tu poprosiłbym pana przewodniczącego o oddanie głosu panu generałowi.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę bardzo, panie generale.

Dyrektor Departamentu Budżetowego MON gen. Sławomir Pączek:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, budżet Ministerstwa Obrony Narodowej na 2017 r. jest nakierowany na realizację celów, które scharakteryzował pan minister. One są usystematyzowane na slajdzie, rozpoczynając od utrzymania i rozwoju zdolności operacyjnych sił zbrojnych, poprzez rozwinięcie relacji sojuszniczych, aż po rozwinięcie nowego rodzaju wojsk – Wojsk Obrony Terytorialnej. Oczywiście, priorytetem jest także rozbudowa infrastruktury wojskowej dla sił wzmocnienia i – niezmiennie – modernizacja techniczna sił zbrojnych. Proszę kolejny slajd.

Parametry budżetu są tak zbudowane, aby wypełnić przepisy ustawy o przebudowie i modernizacji sił zbrojnych. I tak, m.in. wydatki obronne na 2017 r. wynoszą 2% PKB z 2016 r. Korzystając z tej formuły, otrzymujemy limit wydatków w wysokości 37 200 000 tys. zł. Jest to limit wydatków obronnych do dyspozycji wszystkich dysponentów części budżetowych, nie tylko ministra obrony narodowej. Proszę kolejny slajd. Wydatki, to 37 152 000 tys. zł. Zasadnicza część tego budżetu – ponad 36 000 000 tys. zł, prawie 37 000 000 tys. zł – jest w dyspozycji ministra obrony narodowej. Pozostałe wydatki są przeznaczone na naukę, czyli na zadania dotyczące rozwoju prac Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Są one do dyspozycji w części 28 – Nauka. Na PMG mamy 24 800 tys. zł. Na przygotowania obronne 36 600 tys. zł. Przesunęliśmy także wydatki na wojskową część prokuratury. To jest ponad 30 000 tys. zł. Jest też 370 tys. zł w rezerwie celowej na różne zadania dla przedsiębiorców, które zostaną zrealizowane po przejęciu zadań likwidowanego Ministerstwa Gospodarki przez inne ministerstwa. Proszę kolejny slajd.

Jeśli chodzi o strukturę wydatków, to największy udział w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej stanowią wydatki majątkowe, czyli wydatki stanowiące o rozwoju wszystkich komponentów sił zbrojnych. Stanowią one 27,7%. Oczywiście, dużą część wydatków przeznaczamy także na utrzymanie stanów osobowych oraz na wypłatę świadczeń emerytalnych i rentowych. Proszę kolejny slajd.

Wypełniając strukturę układu zadaniowego czy też klasyfikację zadaniową budżetu, największe wydatki są kierowane na zadanie „Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic”. Proszę kolejny slajd. Jeśli chodzi o dochody na 2017 r., to planowane dochody odprowadzane przez Ministerstwa Obrony Narodowej są szacowane na kwotę 132 000 tys. zł. Jest to kwota niższa ze względu na zmiany systemowe, które wynikają z nowelizacji ustawy o przebudowie i modernizacji. Część wpływów, które są zarachowywane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, nie będzie odprowadzana na przychody budżetowe, tylko będzie stanowić przychody Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych.

Wydatki resortu obrony narodowej na 2017 r. rosną w stosunku do 2016 r. o 4%. Wzrost wydatków w 2017 r. to kwota 1 400 000 tys. zł. Najważniejsza część tych wydat-

ków będzie realizowana w dziale – Obrona narodowa. Proszę kolejny slajd. Istotna grupa wydatków w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej to dotacje. Planujemy wydać na ten cel 1 200 000 tys. zł. Dotacje są wyspecyfikowane w poszczególnych liniach budżetowych i dotyczą różnych form działalności, które finansujemy w formie dotacji. Proszę kolejny slajd. Świadczenia pieniężne, to 20,6%. Zakładamy wskaźnik waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych na poziomie 0,73%. Przyrost świadczeniobiorców utrzymuje się w liczbie porównywalnej do 2016 r. Średnie świadczenie emerytalne to 3458 zł.

Wydatki osobowe pozwalają nam ukształtować średnie uposażenie żołnierza zawodowego w 2017 r. na poziomie 4558 zł, pracowników służby cywilnej na poziomie 3857, natomiast pozostałych pracowników cywilnych – według aktualnego budżetu – 3254 zł. Założony w budżecie przyrost stanów osobowych na 2017 r., to 3500 stanów średniorocznych żołnierzy zawodowych. Jeśli chodzi o stan pracowników cywilnych, to zamierzamy utrzymać taki stan, jak w 2016 r. Oprócz tego będziemy mieli jeszcze służbę przygotowawczą na poziomie 4000 osób, 1530 żołnierzy rezerwy i 4000 kandydatów na żołnierzy, czyli podchorążych szkół wojskowych. Zakładamy stan NSR na 20 000 osób. Chciałbym podkreślić, że przyrost 3500 żołnierzy nie dotyczy tylko tworzonej struktury obrony terytorialnej. Część przyrastających stanów osobowych będzie kierowana do wzmocnienia jednostek priorytetowych na tzw. ścianie wschodniej.

Jeśli chodzi o wydatki na bieżące utrzymanie jednostek wojskowych i szkolenie wojsk, to zostaną one skierowane na zakup materiałów, konserwację sprzętu wojskowego, remonty budynków, zakup energii i na inne media, za które zawsze trzeba płacić przy utrzymaniu istotnych elementów budżetowych. Zajmują one 17,5% budżetu. Jeśli chodzi o centralne plany rzeczowe, które są organizacyjnie wyodrębnionymi częściami budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej, to na plan modernizacji technicznej zamierzamy przeznaczyć 9 197 000 tys. zł. Centralny plan inwestycji budowlanych, w którym są wszystkie zadania inwestycyjne dotyczące infrastruktury, ale także te, które stanowią dotacje dla szpitali, muzeów czy szkół wyższych na zadania inwestycyjne związane z budową ich infrastruktury, to 1 700 000 tys. zł. Jest tutaj wzrost w stosunku do 2016 r.

Jeśli chodzi o centralny plan inwestycji budowlanych związanych z realizacją programów NATO, jest tu również duży wzrost. Planujemy przeznaczyć na ten cel 162 000 tys. zł. Wiąże się to z tym, że rozpoczniemy realizację części zadań ujętych w pakietach inwestycyjnych przyjętych do realizacji przed szczytem i zatwierdzonych na szczycie, które będą rozwijać infrastrukturę do przyjęcia sił wzmocnienia i komponentów, które będą w Polsce stacjonować. Ostatni plan centralny, to plan zakupu środków materiałowych, który jest na porównywalnym poziomie. Jest to kwota ponad 1 400 000 tys. zł. Poprzez ten plan realizowany jest zakup materiałów pędnych i smarów, umundurowania, środków bojowych, żywności na zapasy i leków. Proszę kolejny slajd. Tutaj chciałbym króciutko pokazać, że obszary objęte planem modernizacji technicznej dotyczą wszystkich ważnych obszarów funkcjonalnych sił zbrojnych, tj. systemu obrony powietrznej, śmigłowców wsparcia bojowego, modernizacji, zwalczania zagrożeń itd. Nie będę ich odczytywał. Chciałem tylko podkreślić, że wszystkie zostały ujęte w planie modernizacji technicznej, natomiast zostały przemodelowane ze względu na to, że w niektórych przypadkach odmienne niż wcześniej są harmonogramy realizacyjne czy harmonogramy płatności. Są one dostosowane do limitu z 2017 r. Proszę kolejny slajd.

Jeśli chodzi o infrastrukturę narodową, czyli o inwestycje i środki w wysokości ponad 1 700 000 tys. zł, które na ten obszar kierujemy, wydatki będą koncentrowane na infrastrukturze na potrzeby sformowania Wojsk Obrony Terytorialnej, modernizacji obiektów szkoleniowych, sztabowych i koszarowych. Jest to obszar zadaniowy, który jest co roku powtarzany. Ma on duże wymagania, bo w tych obiektach szkoleniowych zawsze są wymagania techniczne, które rosną wraz z postępem technicznym i trzeba je realizować. Będzie to także infrastruktura dla Morskiej Jednostki Rakietowej oraz dla samolotów transportowych i dla samolotu szkolnego, a także przygotowanie infrastruktury dla sprzętu nowo wprowadzanego do jednostek wojskowych.

Mamy też do sfinansowania takie obszary, jak np. modernizacja systemów kontroli i dostępu do obiektów i kompleksów, modernizacja i rozbudowa sieci teleinformatycznych oraz łączności, modernizacja baz, składnic i stacji paliwowych. Inwestycje w ramach

NSIP. Oczywiście jest ich cały katalog. Natomiast chciałbym zwrócić uwagę na ważne grupy takich inwestycji. Jest to np. zakończenie budowy dużej bazy paliwowej w Porażynie, przygotowanie dokumentacyjne oraz rozpoczęcie prac dotyczących planu wzmocnienia wschodniej flanki NATO czy kontynuacja przygotowania infrastruktury dla potrzeb 3 Batalionu w Bydgoszczy. To jest drugi etap, bo ten batalion już funkcjonuje. Pierwsza część infrastruktury została zakończona. Teraz wchodzimy w drugi etap.

Kontynuowane będą zadania związane z integracją systemów elektronicznych, budową obiektów dowodzenia obroną powietrzną. Nastąpi rozpoczęcie prac w lotniskowych składach paliw na lotniskach w Mińsku Mazowieckim i w Powidzu. Jest to rozpoczęcie prac. Dotyczy ono nowej infrastruktury, zdefiniowanej po przeglądzie pakietów paliwowych przez struktury NATO. Uzyskaliśmy kilka ważnych obiektów do współfinansowania w ramach tego programu. To będzie realizowane w przyszłym roku.

Jeśli chodzi o porównanie wydatków majątkowych, to kwotowo rosną one do 10 200 000 tys. zł. W stosunku do 2016 r. jest to niewielki wzrost. Wydatki przekraczają ustawowy poziom, który wynika z ustawy o przebudowie i modernizacji. Stanowić będą 27,73% wydatków ogółem. Proszę kolejny slajd. Utrzymujemy trend rosnący, jeżeli chodzi o wydatki majątkowe. Kwotowo rosną one w 2017 r. Ich procent w budżecie jest trochę niższy niż w 2016 r., ale tendencja nie jest zachwiana. Proszę kolejny slajd. Jeśli chodzi o wydatki bieżące w ramach centralnych planów rzeczowych, jak już wspominałem, stanowią one 6,1% budżetu i dotyczą remontów uzbrojenia, amunicji, MPS, umundurowania, żywności na zapasy mobilizacyjne i leków. Proszę kolejny slajd. Mamy rekordowo wysokie środki na 2017 r. na naszym specjalnym funduszu – Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych. To będzie 190 000 tys. zł. Z tego źródła finansujemy wyłącznie zadania modernizacyjne, w tym zakupy. W przeważającej części dotyczy to wyposażenia w specjalistyczny sprzęt Wojsk Specjalnych.

I podsumowanie. Budżet, który jest rozpatrywany przez sejmową Komisję Obrony Narodowej, umożliwi realizację zaplanowanych celów. Pozwala na kontynuację procesu unowocześnienia uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz realizację zaplanowanego procesu szkolenia, szczególnie ważnego dla utrzymania potencjału bojowego sił zbrojnych. Panie przewodniczący, dziękuję. Skończyłem.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję, panie generale. Proszę państwa, przypominam, że otrzymali państwo projekt opinii Komisji przygotowany na wczorajszym posiedzeniu podkomisji stałej do spraw budżetu, finansów oraz struktury sił zbrojnych. Poproszę przewodniczącego podkomisji, pana Leszka Dobrzyńskiego o zaprezentowanie projektu opinii, o której wspomniałem.

Poseł Leszek Dobrzyński (PiS):

Szanowni państwo, podkomisja zajmowała się tym problemem wczoraj. Może nie będę przytaczać tych wszystkich liczb, które były tutaj przytaczane i które otrzymali państwo w materiałach. Podam tylko najważniejsze. Ogólna kwota wydatków, to 37 352 000 tys. zł. Z tego 37 152 000 tys. zł, to środki w wysokości 2% przewidywanego wykonania Produktu Krajowego Brutto. Natomiast 200 000 tys., to środki przeznaczone na realizację programu wieloletniego „Zabezpieczenie transportu powietrznego najważniejszych osób w państwie". Z ciekawszych spraw, które wczoraj budziły dyskusję – tzn. ciekawe są wszystkie, ale te szczególnie – doskonale państwo wiecie, że niezwykle interesuje nas obrona terytorialna. Na obronę terytorialną zabezpieczono tu łącznie ponad 1 000 000 tys. zł. To jest 265 000 tys. zł i prawie 700 000 tys. zł. A jeszcze dodatkowo na wyposażenie, w ramach centralnych planów rzeczowych, na wszystkie związane z tym wydatki przeznaczono dodatkowo 831 208 tys. zł.

Dyskusja się odbyła. Były zapytania i pewne wątpliwości, które – jak mniemam – zostały rozwiane. Reasumując, finiszowaliśmy na pozytywnej opinii. Rozumiem, że tę opinię też mają państwo dostarczoną. Dlatego pozwolę sobie przeczytać tylko najważniejsze wyjątki z tej opinii. „Komisja stwierdza, że limit wydatków obronnych na 2017 r. został określony zgodnie z formułą kształtowania tych wydatków, określoną w art. 7 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, czyli w wysokości 2% przewidywa-

nego wykonania Produktu Krajowego Brutto w 2016 r., tj. w kwocie 37 152 000 tys. zł.". Właśnie o takiej wysokości mówiłem.

Może jeszcze pozwolę sobie przytoczyć inny fragment: „Na wydatki majątkowe o charakterze obronnym we wszystkich częściach budżetu państwa, bez uwzględnienia wydatków ma realizację programu wieloletniego „Zabezpieczenie transportu powietrznego najważniejszych osób w państwie", planuje się przeznaczyć kwotę 10 238 381 tys. zł. Ich udział w wydatkach obronnych wyniesie 27%, gwarantując realizację postanowień art. 7 ust. 3 ww. ustawy, tj. udział na poziomie nie niższym niż 20% wydatków obronnych. Na realizację zadań w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie obronności państwa przeznaczono kwotę 928 825 tys. zł, gwarantując realizację postanowień art. 7 ust. 3b ww. ustawy, tj. udział tych wydatków na poziomie nie niższym niż 2,5% wydatków obronnych." I końcowa konkluzja. Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy budżetowej w części dotyczącej Ministerstwa Obrony Narodowej i innych resortów realizujących wydatki w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych oraz Programu Mobilizacji Gospodarki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Proszę państwa, przejdziemy teraz do debaty, po której przystąpimy do uchwalenia opinii Komisji Obrony Narodowej. Otwieram debatę. Proszę bardzo, pan przewodniczący Skurkiewicz.

Poseł Wojciech Skurkiewicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, to jest pierwszy budżet w pełni przygotowany przez rząd Prawa i Sprawiedliwości i przez Ministerstwo Obrony Narodowej kierowane przez Antoniego Macierewicza. Cieszy mnie ten wzrost wydatków na obronność w wysokości 4% w porównaniu do 2016 r. Mam nadzieję, że ten trend wzrostowy zostanie podtrzymany, że w najbliższych latach ten wzrost będzie jeszcze większy. Ale chciałbym troszeczkę zburzyć sprawozdanie pana przewodniczącego Dobrzyńskiego i – jak myślę – projekt opinii Komisji Obrony Narodowej, która miała być prezentowana na forum Komisji Finansów Publicznych. Chciałbym zaprezentować państwu posłom poprawkę dotyczącą zmian budżetowych w ramach budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej. Poprawka podyktowana jest docenieniem czy wsparciem określonej grupy zawodowej. Chodzi mi o cywilnych pracowników wojska. Szanowni państwo, jest to grupa, która w ostatnich latach była bardzo często zapomniana i pomijana. Uważam, uważamy, moje środowisko polityczne uważa, że ta grupa powinna być odpowiednio potraktowana.

Proponujemy – co zresztą było zawarte w porozumieniu pomiędzy stroną rządową, a związkami zawodowymi – wzrost uposażenia czy wynagrodzenia o 5%. Ta poprawka dotycząca zwiększenia funduszu wynagrodzeń dla pracowników o 5% wychodzi naprzeciw oczekiwaniom pracowników, ale – jak rozumiem – również Ministerstwa Obrony Narodowej. Szanowni państwo, kilka zdań uzasadnienia. Mam nadzieję, że wszyscy członkowie Komisji Obrony Narodowej spotykali się z tego typu problemami czy informacjami, że te zarobki, jeżeli chodzi o cywilnych pracowników wojska, nie są na najwyższym poziomie. Warto dodać, że przeciętne wynagrodzenie pracowników cywilnych w ministerstwie i podległych Ministerstwu Obrony Narodowej, to średnio w stosunku do pracowników, którzy funkcjonują w naszym kraju 87,89%. Jeżeli chodzi o sektor przedsiębiorstw, to jest to jeszcze niżej, bo 83,16%. W odniesieniu do sfery budżetowej jest to poziom 81,45%. Widać, jakie są dysproporcje, jeżeli chodzi o wynagradzanie pracowników. Dlatego też proponuję dokonanie stosownych przesunięć w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej, aby pracownicy cywilni wojska mogli otrzymać w 2017 r. podwyżkę realnie nie mniej niż 5% w stosunku do wysokości uposażenia w 2016 r.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję. Czy pan minister chce zabrać głos w tej kwestii?

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

Przychylam się do zgłoszonej poprawki, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Czy państwo posłowie mają jakieś uwagi do opiniowanego projektu budżetu? Pan przewodniczący Mroczek. Proszę bardzo, panie ministrze.

Poseł Czesław Mroczek (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie ministrze, panowie generałowie, panowie oficerowie, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, po tych ogólnych formułach wygłoszonych przez pana ministra Grabskiego i przez pana generała Pączka o tym, że plan jest dobry, bo gwarantuje realizację potrzeb sił zbrojnych, trzeba wyraźnie powiedzieć, że te deklaracje są coraz bardziej puste. Jesteśmy świeżo po dyskusji na temat jednego z najważniejszych programów modernizacyjnych sił zbrojnych, a mianowicie programu śmigłowców wielozadaniowych wsparcia bojowego. Wygłoszę pewne tezy, ale jednocześnie będę prosił, żebyście panowie powiedzieli, które z zasadniczych programów nie zostały zrealizowane w bieżącym roku, bo podstawą planowania na 2017 r. jest przecież wykonanie w 2016 r. Jeżeli coś się wam udało zrealizować, to nie będziemy już tego realizować w przyszłym roku, ale większość tych programów jest niezrealizowanych.

Chciałbym, żebyście powiedzieli, na jakim etapie jest program obrony powietrznej „Wisła". Na jakim etapie jest program artylerii rakietowej „Homar"? Ile wydaliście w tym roku? W jakim zakresie jesteście w ogóle zaangażowani rzeczowo w realizację planu modernizacji technicznej, a w szczególności planu wieloletniego w bieżącym roku? Wymienię te programy, które nie są realizowane, a to są kluczowe programy dla potencjału sił zbrojnych. Program BSM. Program bezpilotowych środków powietrznych. Program „Krab". Chciałbym się dowiedzieć, czy została już podjęta decyzja o pozyskaniu kolejnych modułów? Czy podjęliście decyzję o realizacji kolejnych okrętów z ramowej umowy dotyczącej 3 okrętów zwalczania min „Kormoran"? Co z tymi 6 okrętami nawodnymi?

W związku z tym, że w materiale na 2017 r., który nam tutaj panowie pokazujecie, pokazujecie kwotę ogólną i wymieniacie, wyliczacie te programy, w większości których nie ma żadnego postępu w roku bieżącym – nie przypisujecie do nich kwot – wygłaszając tę myśl ogólną proszę, żeby materiał budżetowy był uzupełniony poprzez przyporządkowanie programom określonych kwot, jak powinno być w materiale budżetowym. Proszę, żebyście do poszczególnych programów przypisali kwoty, które mają otrzymać w 2017 r. Po prostu uzupełnijcie ten materiał, bo to nie jest materiał budżetowy. To nie jest materiał księgowy. To jest tylko taka opowieść. Będzie tak, a może będzie inaczej. Nikt nie będzie w stanie tego zweryfikować, ponieważ do wyliczonych głównych programów nie są przypisane kwoty.

W związku z tym trzeba wyraźnie powiedzieć, że modernizacja techniczna została przez was wstrzymana. Ale jest coś ważniejszego, coś, co mnie wprawia w zdumienie. Ponoć kilka dni temu został przyjęty nowy plan modernizacji technicznej, ale ani pan minister, ani pan generał nawet słowem o tym nie wspominają, chociaż jest to po prostu kluczowy dokument. Do tego powinniście się odnieść. Najpierw powinniśmy dokonać szczegółowej analizy tego, co zamierzacie robić w perspektywie wielu lat, a dopiero później przyjmować ten krótkookresowy, roczny budżet. W ogóle nie pokazujecie tego materiału. Ten materiał miał być przedstawiony 15 września br. Ponoć gdzieś tam teraz został zatwierdzony. Ale nawet dla głównych planistów nie jest to materiał, do którego warto się odwoływać. Nie wiem, jaką wagę w ogóle przywiązujecie do tego materiału.

Modernizacja techniczna stoi. Stroicie się w patriotyczne piórka, a szkodzicie polskiej obronności. Tak trzeba wyraźnie powiedzieć. Budując wojska obrony terytorialnej, które miały mieć 35 tysięcy, a teraz już pięćdziesiąt kilka tysięcy żołnierzy, będziecie marnować ciężko wypracowane przez Polaków środki finansowe, które postanowili przeznaczyć na polską obronność. Jesteśmy przeciwko temu awanturnictwu, które robicie w zakresie obrony narodowej w Polsce. Będziemy głosowali przeciwko temu budżetowi. Będziemy głosowali przeciwko temu budżetowi w części 29, ale będziemy w ogóle przeciwni temu budżetowi, bo on jest nierealny. Naciągacie, zapisujecie sztuczne przychody w tym budżecie. Ten wasz budżet nie wytrzyma próby czasu. Natomiast, być może część 29 – Obrona narodowa, stanie się w jakiejś mierze ratunkiem dla braku tych przychodów,

które z całą pewnością ujawnią się w 2017 r. i z obrony narodowej będziecie finansować te wszystkie swoje obietnice, o których tak często słyszymy.

Proszę o to, żeby panowie odnieśli się do wskazanych przeze mnie programów modernizacyjnych i podali, jakie jest ich zaangażowanie w roku bieżącym, a także, żebyście przypisali szczegółowe kwoty do programów modernizacyjnych na przyszły rok. Jak powiedziałem, Platforma Obywatelska, posłowie Platformy Obywatelskiej będą głosować przeciwko temu budżetowi.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Proszę zgłaszać się do dyskusji. Chciałem tylko powiedzieć, że pan minister, pan przewodniczący Mroczek powiedział, że obecny rząd zatrzymał proces realizacji programów modernizacji technicznej. Trudno zatrzymać proces, który nie został uruchomiony. Pan minister może się później o tym wypowiedzieć.

Poseł Czesław Mroczek (PO):

Mogę panu wyliczyć kilka programów modernizacyjnych.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dobrze. Proszę, pan poseł Paweł Suski.

Poseł Paweł Suski (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, w pierwszych słowach chcę poruszyć kwestię formalną. Panie przewodniczący, w przyszłości postarajmy się o lepszą salę, o większą salę, żebyśmy mogli prowadzić obrady w dogodnych warunkach, a nie tak, jakby polski Sejm nie dysponował wystarczającą liczbą pomieszczeń do prowadzenia posiedzeń komisji w tak ważnych kwestiach. Zresztą ranga tych kwestii nie jest istotna. Ważne jest to, że nie możemy się tu pomieścić. Ta sala jest za mała. Nie traktowałbym tego z uśmiechem, bo to na państwa barkach spoczywa obowiązek zabezpieczenia sali. To jest taka dygresja formalna.

Natomiast chciałbym zapytać, na co państwo przeznaczą środki? W tym pytaniu chce zawrzeć tezę, że z tego programu modernizacji technicznej sił zbrojnych nie wykorzystacie w pełni 7 400 000 tys. zł. Chcę zapytać, na co te pieniądze zostaną przeznaczone? W kolejnym programie, w omawianym budżecie, już te środki obniżacie, bo jeśli dobrze czytam, jest tam 7 060 000 tys. zł. Idąc tropem przypisania konkretnych środków do konkretnych programów modernizacyjnych chcę zapytać, na które programy zamierzacie obciąć wydatki? To też uważam za kluczową kwestię. Jeżeli programy modernizacyjne nie zostaną wdrożone, nie będą kontynuowane tak, jak przyjęto w programie, to nasze siły zbrojne będą w opłakanym stanie. Chciałbym uzyskać szczegółowe odpowiedzi na te dwa pytania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Przychylam się do pańskiego zdania. Rzeczywiście, są tu bardzo trudne warunki. Chcę powiedzieć, że może pan poseł nie chodzi pilnie na wszystkie posiedzenia, bo w poprzedniej kadencji ja też tutaj kilka razy siedziałem w drugim rzędzie, ale rozumiem pański ból. Zapewniam pana, że jeszcze w tej kadencji to się zmieni. Wybudujemy dodatkowy budynek i będziemy mieli o wiele lepsze warunki. A teraz jest to taka kwestia, że po prostu dostaliśmy taką salę, jaka była. Czy są jeszcze jakieś pytania do dzisiejszego tematu, czy porządku? Jeżeli nie ma, to bardzo proszę pana ministra o odpowiedź na te pytania.

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli chodzi o ocenę rządów Platformy Obywatelskiej i PSL przez ostatnie 8 lat, to chyba gorszych rządów dla polskiej armii nie było. Naprawdę można śmiało powiedzieć, że stan armii po rządach Platformy Obywatelskiej jest opłakany. Zamykanie strzelnic, zamykanie składów środków bojowych, zmniejszanie armii. Te wszystkie nieprawidłowości…

Poseł Czesław Mroczek (PO):

Armia zwiększyła się o kilkanaście tysięcy żołnierzy.

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

… i mankamenty zostały wymienione w audycie otwarcia przez ministra obrony narodowej Antoniego Macierewicza.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Panie przewodniczący, proszę pozwolić. Panu nikt nie przerywał, kiedy się pan wypowiadał.

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

Środki będziemy się starali wykorzystać w 100%. Chodzi o plan modernizacji technicznej sił zbrojnych. Budżet jest realny. Budżet jest przygotowany na to, żeby spełnić wymogi nowoczesnej armii. Jeżeli chodzi o jedno z głównych zadań, czyli o budowę obrony terytorialnej, to będzie to – co zostało zresztą podkreślone przez ministra obrony – wykonywane jak najlepiej. Jeżeli chodzi o szczegółowe kwestie dotyczące poszczególnych programów modernizacyjnych, to pozwolę sobie oddać głos panu generałowi Pączkowi.

Dyrektor departamentu MON gen. Sławomir Pączek:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeśli chodzi o odniesienie się do konkretnych programów, to chciałbym powiedzieć, że dopóki rok budżetowy się nie zakończy, to tak naprawdę trudno jest ocenić na 100%, które programy zostaną zrealizowane i w jakim zakresie. Wiemy, że program „Kormoran", jeśli chodzi o pierwszy okręt, to harmonogram przekazywania go dla sił zbrojnych jest bardzo dobry. Jest testowany. Jeśli chodzi o duże programy, czyli takie, jak program „Wisła", czy program bezpilotowców, jeszcze nie ma ostatecznego rozstrzygnięcia, czy umowy zostaną podpisane w tym roku, czy nie. Jest duże prawdopodobieństwo, że umowy na te programy nie zostaną podpisane, ale one nie zostały usunięte z planu modernizacji technicznej. Tak samo jest, jeżeli chodzi o okręty nawodne czy o BMS.

Chciałem powiedzieć, że projekt planu, który minister obrony narodowej podpisał w dniu 7 października br. obejmuje wszystkie obszary funkcjonalne dotyczące modernizacji. Nie zostały stamtąd wyrzucone zasadnicze programy modernizacyjne, które były w poprzednich dokumentach planistycznych. To, co zostało zmienione – o czym mówiłem – to kwestie ewentualnych harmonogramów, kwot na kolejne lata, ewentualnie przedłużenia prac analityczno-koncepcyjnych, żeby wypracować decyzje co do sposobu realizacji zadania „x", czy „y". Jeśli chodzi o „Kraba", to zaraz poproszę pana dyrektor Imańskiego z Inspektoratu Uzbrojenia o przekazanie kilku szczegółowych informacji.

Projekt planu, jak już wiemy z lat poprzednich, jest podstawą do rozpoczęcia procedur o zamówienie publiczne. Stanowi on formalny dokument do tego, żeby ruszyć z projektami modernizacyjnymi, które nie są jeszcze rozpoczęte. Natomiast informacja o pełnym lub niepełnym wykorzystaniu budżetu będzie dopiero po zakończeniu roku budżetowego. Dzisiaj nie chcę spekulować, bo wiadomo, że IV kwartał jest dla modernizacji kluczowy. Wydatki są rzeczywiście realizowane w tym okresie z dużą intensywnością. I jeszcze dodatkowo jedno zdanie. Mam nadzieję, że pan minister i pan przewodniczący zgodzi się ze mną, że jeśli będzie takie zainteresowanie Komisji Obrony Narodowej, to plan modernizacji może być przedstawiony, tylko że na spotkani niejawnym, bo jest ten dokument. Myślę, że minister obrony narodowej też nie będzie przeciwny temu, żeby przedstawić jego założenia Komisji, jak było w latach poprzednich.

Jeśli chodzi o odpowiedź na pytanie pana posła Suskiego, na co zostaną wykorzystane pieniądze powiem, że środki na te programy modernizacyjne, które nie będą miały szansy powodzenia czy zmaterializowania się w 2016 r. są przesuwane na zadania, które można rozszerzyć albo przyspieszyć. Jest wiele zadań realizowanych przez wojsko, które mają już otwarta formułę. Staramy się poprzez korektę planu – taką finansową korektę, a nie merytoryczną – tak dokonywać alokacji środków, żeby budżet na cele modernizacyjne w pełni wykorzystać. Jeśli chodzi o wydatki na modernizację czy wydatki majątkowe, to nie zauważam według swoich danych finansowych, żeby były one mniejsze na 2017 r. niż są w 2016 r. Wiadomo, że z przyrostu budżetu, który mamy na 2017 r., musieliśmy pokryć wydatki z kilku tytułów, a mianowicie część wydatków na obronę terytorialną, część podwyżki uposażeń dla żołnierzy i jeszcze z kilku innych tytułów. Ale gros wydatków zostało skierowane na wydatki bieżące i na zakup środków materiało-

wych. Poziom wydatków na modernizację jest porównywalny z 2016 r. To tyle tytułem mojej odpowiedzi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę bardzo, pan przewodniczący Mroczek.

Poseł Czesław Mroczek (PO):

Zgadzam się z panem generałem Pączkiem co do tego, że trudno jest, a nawet nie powinno się wskazywać przyszłych zdarzeń, w szczególności w budżecie. Jednak nie chodzi mi o taką kwestię, czy to będzie wykonanie 97%, czy 98%. Chodzi mi o to, żebyśmy sobie powiedzieli o rzeczach, o których możemy mówić z pełnym przekonaniem. Pytałem, czy w ramach ramowej umowy na „Kormorana" podjęto decyzję o tym, żeby zlecić budowę drugiego i trzeciego okrętu. Jeżeli pan generał pozwoli, to pytałem o bezpilotowce. Powiedział pan, że nie wie, czy uda się podpisać umowę w zakresie bezpilotowych środków powietrznych jeszcze w tym roku. Moim zdaniem, raczej nie uda się podpisać umowy, jeśli nie prowadzi się żadnego postępowania, panie generale. Nie prowadzicie postępowania na „Gryf" i na „Zefir", więc jakim cudem to się stanie? Kto za was podpisze tę umowę? Żeby coś się udało, trzeba pracować. Trzeba prowadzić jakieś postępowanie. Pytam o sprawy zasadnicze. Jak chcecie podpisać umowę na obronę powietrzną w tym roku? W przyszłym roku jej nie podpiszecie, bo tyle trwa procedura FMS. Pytam o sprawy zasadnicze, co do których nie trzeba nic zgadywać. Tylko po prostu trzeba powiedzieć, jak jest. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze chętni do zabrania głosu? Nie ma. To poproszę o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MON Bartłomiej Grabski:

Panie przewodniczący, poprosiłbym o zabranie głosu przedstawiciela Inspektoratu Uzbrojenia.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Proszę bardzo, panie pułkowniku.

Pierwszy zastępca szefa Inspektoratu Uzbrojenia płk Piotr Imański:

Pułkownik Imański, pierwszy zastępca szefa Inspektoratu Uzbrojenia. Odnosząc się do „Kraba", a właściwie do modułu ogniowego „Regina", informuję państwa, że w tej chwili prowadzone są negocjacje z konsorcjum. Pracujemy z takim zamiarem, żeby umowę na pozyskanie 4 modułów ogniowych „Regina" podpisać jeszcze w tym roku.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Dziękuję. Wobec tego, że nie ma już chętnych, zamykam dyskusję.

Teraz przystąpimy do przyjęcia poprawki. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie. To rzeczywiście nie jest poprawka legislacyjna. Proszę państwa, pan poseł Skurkiewicz zgłosił poprawkę do projektu ustawy budżetowej, która mówi o przesunięciu środków w ramach budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej, do rozdziałów, w których zwiększy się wydatki bieżące na wynagrodzenia pracowników wojska. Czy są jakieś uwagi? Jeśli nie usłyszę uwag uznam, że Komisja przyjęła tę poprawkę. Nie słyszę uwag.

Wobec powyższego stwierdzam, że Komisja przyjęła poprawkę do projektu ustawy budżetowej, zgodnie z przedstawioną paniom i panom posłom propozycją.

Teraz przystąpimy do przyjęcia konkluzji Komisji w sprawie projektu ustawy budżetowej. Projekt opinii musi być rozszerzony w związku z przyjęciem poprawki. Jak słyszę, otrzymali już państwo poprawiony projekt opinii Komisji. Jest to opinia rozszerzona o kwestię dotyczącą poprawki. Czy są jakieś uwagi?

Przeczytam państwu to uzupełnienie do konkluzji Komisji, która jest na końcu projektu opinii. Teraz treść konkluzji będzie wyglądać w sposób następujący: „W konkluzji Komisja pozytywnie opiniuje projekt ustawy budżetowej w części dotyczącej Ministerstwa Obrony Narodowej i innych resortów realizujących wydatki w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych oraz Programu Mobilizacji Gospodarki. Jednocześnie Komisja prosi o dokonanie zmian w projekcie ustawy budżetowej, w części dotyczącej Ministerstwa Obrony Narodowej, zgodnie z załączoną poprawką dotyczącą

podwyższenia poziomu wynagrodzeń pracowników o 5%, tj. o kwotę 99 635 tys. zł w ramach posiadanego przez Ministerstwo Obrony Narodowej limitu wydatków w części 29 – Obrona Narodowa.”. Czy są uwagi do tej opinii?

Poseł Czesław Mroczek (PO):

Już powiedziałem, że jesteśmy przeciwni.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Wobec powyższego przystępujemy do głosowania nad opinią w sprawie projektu ustawy budżetowej. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem opinii o treści, w jakiej została państwu dostarczona? (10) Kto jest przeciw? (3) Kto się wstrzymał? (1) Dziękuję.

Komisja, stosunkiem głosów…

Naczelnik Wydziału w Ministerstwie Finansów Monika Rokita-Górniewicz:

Wysoka Komisjo, chcę tylko powiedzieć, że w opinii jest błąd. Przy tej kwocie brakuje wyrazu „tys.”.

Przewodniczący poseł Michał Jach (PiS):

Przeczytałem pełny tekst, z tą zmianą. Dziękuję za ten głos.

Stwierdzam, że Komisja 10 głosami, przy 3 przeciw i 1 wstrzymującym się, przyjęła pozytywną opinię o projekcie ustawy budżetowej w części dotyczącej Ministerstwa Obrony Narodowej i innych resortów realizujących wydatki w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych oraz Programu Mobilizacji Gospodarki.

Proszę państwa, proponuję, żeby na sprawozdawcę Komisji wyznaczyć pana przewodniczącego Dobrzyńskiego, który przedstawiał sprawozdanie z posiedzenia podkomisji. Jeżeli nie usłyszę głosów przeciwnych przyjmę, że pan poseł Dobrzyński będzie sprawozdawcą Komisji. Nie widzę zgłoszeń.

Zatem pan poseł Dobrzyński będzie sprawozdawcą Komisji.

Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.